

Gezondheidsvoeding voor konijn en cavia
Herstelvoeding voor kleine herbivoren

*Mijn konijn of cavia heeft speciale
behoefte... wat nu?*

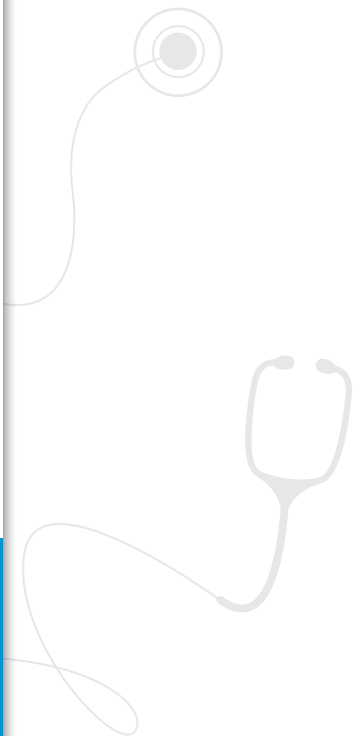
Veterinary exclusive

betrouwbare en betaalbare dieetvoeding

Veterinary exclusive

Je wilt het allerbeste voor je konijn of cavia. Dit betekent dat je naast de juiste verzorging en huisvesting ook aandacht besteedt aan een goede voeding. Wist je dat veel gezondheidsproblemen bij konijn en cavia veroorzaakt worden door verkeerde voeding?

TROVET heeft gezondheidsvoeding voor konijnen en cavia's in het assortiment. Kwaliteitsvoeding die helpt je huisdier gezond en vitaal te houden. Daarnaast bevat het TROVET assortiment ook een volledige herstelvoeding voor konijnen, cavia's en andere kleine herbivoren zoals schildpadden en leguanen. In deze folder lees je hier meer over.

Inhoudsopgave

Voeding voor konijn en cavia	4
Waar heeft je konijn of cavia verder oren naar?.....	9
Voedingsgerelateerde gezondheidsproblemen.....	13
TROVET Rabbit RHF.....	17
TROVET Guinea Pig GHF.....	18
Herstelvoeding voor kritieke kleine herbivoren	19
TROVET Recovery (Small Herbivores) RSH.....	20

Een herbivoor is een planteneter. Herbivoren eten (vrijwel) uitsluitend planten, of delen van planten zoals bladeren, wortels, zaden, vruchten, bloemen, nectar, schors, hout, of plantensappen.

Binnen de groep herbivoren zijn er dieren die voornamelijk bladeren eten (folivoor) of vruchten (fructivoor).

Voeding voor konijn en cavia

Verkeerde voeding staat aan de basis van veel gezondheidsproblemen. Ook cavia's en konijnen kunnen, net als honden en katten, overgewicht, blaasproblemen, maagdarmklachten, nierproblemen en/of gebitsproblemen krijgen. Voeding speelt een belangrijke rol in de preventie hiervan.

Goede voeding in brokvorm

Geef naast een onbeperkt aanbod van hooi je konijn of cavia brokjes. Hier zitten belangrijke voedingsstoffen in, zoals vitaminen en mineralen. Met de juiste verhouding aan voedingsstoffen kan je konijn of cavia zich volledig voeden.

Let er specifiek bij de cavia op dat je de wekelijks benodigde hoeveelheid in een goed afgesloten bewaarblik bewaart, zodat de rest van de voeding niet dagelijks wordt blootgesteld aan zuurstof. Vitamine C verdwijnt uit de voeding bij contact met zuurstof.

Wist je dat...

- > Cavia's en konijnen het meeste plezier beleven aan gezelschap van een soortgenootje?
- > Cavia's zich graag verstoppen?
- > Konijnen en cavia's niet nuchter mogen zijn voor een operatie?
- > Cavia's een slecht gezichtsvermogen hebben, maar dit compenseren met een goed gehoor, reuk- en tastzintuigen?
- > Cavia's zelf geen vitamine C aanmaken. Voeding dan ook rijk aan vitamine C moet zijn. Paprika zeer rijk is aan vitamine C?

Selectief eetgedrag

Konijnen en cavia's die gemengde voeding krijgen, kunnen selectief eetgedrag ontwikkelen. Veel konijn- en caviavoeding bevat verschillende soorten brokjes in verschillende kleurtjes. Hoewel de brokjes er vrolijk en smakelijk uitzien, zullen de meeste konijnen en cavia's alleen die brokjes eten die zij extra lekker vinden. Dit zijn vaak energierijkere brokken, waar dan onevenredig veel van gegeten wordt, ten koste van de 'minder smakelijke' brokjes.

Het belang van vezels

Te weinig vezels in de voeding kan ervoor zorgen dat de vertering van plantaardige materialen verstoord raakt. Dit kan al snel aanleiding geven tot diarree. Daarnaast geeft een dieet met te weinig vezels minder tandslijtage. Omdat de tanden van konijnen en cavia's levenslang doorgroeien, kan dit op den duur aanleiding geven tot gebitsproblemen. Ook zien we dat konijnen en cavia's die te weinig vezels in hun dieet hebben op zoek gaan naar een alternatieve bron van vezels. Haren zijn hiervoor een goed alternatief. Het dier kan dan zijn eigen vacht gaan kaalplukken om toch vezels binnen te krijgen. Teveel haren 'eten' kan haarballen in de maag veroorzaken en verstoppingen tot gevolg hebben. Omdat konijnen en cavia's niet kunnen braken, blijven deze haarballen in de maag zitten en zullen aanleiding geven tot verminderde eetlust. Eenmaal gevormde haarballen zullen dan ook operatief verwijderd moeten worden door je dierenarts.

Vezels zijn zeer belangrijk voor het goed functioneren van het maagdarmkanaal van het konijn en cavia. Een belangrijke bron van vezels is hooi. Om konijnen en cavia's van voldoende vezels te voorzien, is het noodzakelijk om de dieren dagelijks onbeperkt toegang te geven tot vers hooi. Naast vezels uit hooi hebben konijnen en cavia's ook diverse andere voedingsstoffen nodig.

Het belang van hooi:

- > Hooi bevat belangrijke voedingsstoffen voor een gezonde darmflora
- > Hooi is een belangrijke leverancier van vezels die de darmwerking stimuleren
- > Het kauwen op hooi vergt veel kauwbewegingen. Dat zorgt voor een natuurlijke gebitsslijtage en kan haken op de kiezen van je konijn of cavia helpen voorkomen
- > De ruwe celstof in hooi vermindert de kans op de vorming van haarballen in de maag. Haarballen kunnen een verstopping in de maag veroorzaken en mogelijk stoppen met eten als gevolg hebben. Hoge opname van vezels draagt bij tot afdrijven van haren uit de maag en voorkomt overmatig poetsen van de vacht
- > Hooi eten vermindert verveling

Blindedarmkeutels

Het maagdarmkanaal van konijnen en cavia's is erop ingesteld om moeilijk afbreekbaar plantaardig materiaal, ook wel vezels genoemd, te fermenteren. Hiertoe bevat het maagdarmkanaal van konijnen en cavia's een grote blinde darm, waar deze plantaardige materialen worden samengebracht met darmbacteriën, die deze materialen kunnen afbreken.

Zowel konijnen als cavia's produceren twee typen keutels: normale keutels en zogenoemde 'blindedarmkeutels'.

Een- tot tweemaal daags wordt de inhoud van de blindedarm uitgescheiden als een zachte ontlasting (blindedarmkeutels). Blindedarmkeutels hebben de kenmerkende vorm van een druiventros. Doorgaans zie je die niet, omdat deze direct uit de anus worden opgenomen. Het eten van deze zachte ontlasting is normaal gedrag en stelt het dier in staat de door de darmbacteriën vrijgemaakte voedingsstoffen op te nemen. Het niet opeten van blindedarmkeutels kan wijzen op overgewicht, ziekte of te energie- en eiwitrijke voeding. Naast deze zachte ontlasting produceren konijnen en cavia's ook harde keutels, die de niet af te breken materialen bevat. Deze worden niet gegeten.

Blindedarmkeutels

Normale keutels

Water

Controleer dagelijks of er voldoende water aanwezig is. In de winter het liefst drie keer per dag. Laat je konijn of cavia voor aanvang van de winter geleidelijk wennen aan kleine porties groenten die vocht bevatten. Zo zijn ze niet alleen afhankelijk van het water uit de fles/het bakje. Wist je dat de meeste konijnen en cavia's de voorkeur geven aan water uit een drinkbakje boven water uit een flesje?

Castratie/sterilisatie

De belangrijkste reden om je konijn of cavia te castreren/steriliseren is het voorkomen van ongewenste nestjes. Castreren of steriliseren vermindert daarnaast de kans op gezondheidsproblemen als baarmoedertumoren en baarmoederontstekingen. Ook vermindert het de kans op agressief gedrag, veroorzaakt door geslachtshormonen.

Waar heeft je konijn of cavia verder oren naar?

Naast een uitgebalanceerde voeding is er ook behoefte aan een plezierige leefomgeving. Met de volgende tips rondom de verzorging en huisvesting kun je eenvoudig bijdragen aan het welzijn van je konijn of cavia.

Vrienden

Konijnen en cavia's zijn sociaal en hebben behoefte aan een soortgenoot. Vooral in de donkere wintermaanden, waarin je weinig buiten komt, mogen ze niet alleen zijn. Bij konijnen kun je het beste een voedster koppelen aan een gecasteerde ram. Bij cavia's zijn alle combinaties met zeugjes en gecasteerde beertjes mogelijk.

Denk ook eens aan de mogelijkheden van een konijn- en caviaopvang bij aanschaf van een konijn of cavia.

Speelgoed

Speelgoed in de vorm van kartonnen dozen en speelballetjes waar de dagelijkse voeding in verstopt wordt, zorgen voor uren speelplezier en tijdverdrijf. Konijnen en cavia's knagen bovendien graag aan bijvoorbeeld wilgen-, appelboom- en perenboomtakken, in plaats van aan hun eigen hok. Ze kunnen uren bezig zijn met het kaal eten van takken. Hiermee voert je konijn of cavia natuurlijk gedrag uit. Verveling wordt voorkomen en een natuurlijke gebitslijtage gestimuleerd.

Aaien

Niet oppakken, wel aaien. Veel konijnen en cavia's houden van knuffelen en aandacht. Ze zijn van nature prooidieren, die onder andere vanuit de lucht aangevallen worden. Ze vinden het dan ook niet prettig om opgepakt te worden. Hun voorkeur gaat uit naar aaien en aandacht terwijl ze in de huisvesting mogen blijven zitten. Zo haal je ze niet uit hun 'comfortzone'.

Groente en fruit

Konijnen en cavia's zijn gek op groenten en fruit. Maar deze bevatten veel vocht en kunnen daarom veroorzakers van diarree zijn. Daarbij zit fruit boordevol suikers die tot maagdarfstoornissen en gebitsproblemen kunnen leiden. Fruit in het dieet van een konijn of cavia kan daarom beter achterwege gelaten worden. Bij het geven van groente, dient de dagelijkse hoeveelheid langzaam te worden verhoogd.

Eetlust

Een konijn of cavia zonder eetlust voelt zich niet goed. Wanneer je konijn of cavia gedurende een dag helemaal niets eet, moet je contact opnemen met je dierenarts. Vasten heeft schade aan de darmen tot gevolg. De hele

spijsvertering kan stil komen te liggen, wat zelfs tot de dood kan leiden. Als je merkt aan het gedrag (tijdens het voeren) dat je konijn of cavia niet nieuwsgierig is en stilletjes in een hoekje zit, is het van belang je dierenarts te raadplegen.

Korte nageltjes

Vooraf bij konijnen en cavia's die zich veel op 'zachte' ondergrond bevinden, slijten de nagels niet voldoende. Om te voorkomen dat de nagels te ver doorgroeien en ongemak veroorzaken, is regelmatige controle nodig. Je kunt de nagels bij de dierenarts laten knippen.

Schoon achterwerk

Voeding met een hoog vochtgehalte of te weinig vezels kan diarree veroorzaken. Dit plakt aan het achterwerk van je konijn. Diarree en urine trekken de blauwgroene gekleurde '*Lucilia sericata*-vlieg' aan, die haar eitjes legt in aangekoekte ontlasting bij je konijn of cavia. Deze aandoening wordt myiasis genoemd. De maden die uit deze eitjes komen, voeden zich met het spierweefsel van je konijn of cavia en kan leiden tot de dood. Om myiasis te voorkomen is het van belang het hok, vooral in de zomer, met regelmaat te verschonen.

Huisvesting

Ten behoeve van fysieke en mentale gezondheid is het van belang dat konijnen en cavia's veel los kunnen lopen. Konijnen en cavia's zijn beiden prooidieren en hebben de behoefte zich te kunnen verstoppen als ze ergens bang voor zijn. In vergelijking tot wilde konijnen en cavia's krijgt de tamme variant weinig beweging. Konijnen en cavia's zijn nieuwsgierig en verkennen graag hun leefomgeving. Beweging vermindert het risico op zwaarlijvigheid en verveling.

Cavia's zijn in tegenstelling tot het konijn minder goed opgewassen tegen lage temperaturen. Schenk extra aandacht aan de cavia wanneer de temperatuur onder de vijf graden komt. Breng een cavia in de winter nooit naar binnen vanwege de grote verschillen in temperatuur. Een schuur is een mooie tussenoplossing.

Bodembedekking

Afhankelijk van je eigen wensen zijn er verschillende mogelijkheden voor bodembedekking van een konijnen- of caviahok. Geperste (hout-)korrels nemen goed vocht op. Andere opties voor bodembedekkers zijn hennepvezel, vlasvezel en koolzaadstro. Zaagsel (wat vaak gebruikt wordt) is bij sommige merken afkomstig van hout dat bewerkt is met chemicaliën en daarom niet geschikt. Stro heeft niet de voorkeur, in verband met scherpe en harde uiteinden.

Vachtverzorging

Een glanzende vacht is één van de indicaties dat het konijn of de cavia gezond is. Constateer je kale plekje, doffe vacht of (rode) plekken met korstjes, dan kan het zijn dat je konijn of cavia een (huid)ziekte heeft. Een doffe vacht kan duiden op verkeerde voeding.

Bij langharige konijnen of cavia's is het raadzaam de vacht dagelijks goed te verzorgen.

Gedrag

Konijnen en cavia's zijn geen dieren die stil in een hoekje zitten. Het gedrag van jonge diertjes is over het algemeen erg actief en vrolijk. Dat uit zich door veel springen en rennen door het hok en duidelijk laten blijken dat hij aanwezig is. Een ouder dier is wat rustiger en kan door eventuele stijfheid in de spieren en gewrichten door ouderdom niet meer zo actief zijn. Dit kan echter per dier sterk verschillen.

Vaccinatie van konijnen

Voorbeelden van ziekten bij een konijn met een zeer slechte prognose (weinig overlevingskans) zijn Viral Haemorrhagic Disease (VHD) en Myxomatose. Deze aandoening heeft als belangrijkste symptomen hersen- en zenuwproblemen, zoals verlammingen en een scheve kop. Risico tot besmetting is te verminderen door je konijn te vaccineren. Daarnaast is het van belang om je konijn of cavia regelmatig te ontwormen.

foto: Dierenziekenhuis Eindhoven

Voedingsgerelateerde gezondheidsproblemen

Blaas- en nierproblemen

Knaag- en likstenen kunnen leiden tot blaas- en nierproblemen. Het hoge calciumgehalte in deze stenen is de boosdoener. Verondersteld wordt dat knaag- en likstenen goed zijn voor een juiste gebitslijtage. Bij een juiste gebitsstand slijpt het gebit zichzelf met behulp van vezels uit de voeding.

Voornamelijk hooi speelt hier een belangrijke rol in. Om de werking van blaas en nieren te ondersteunen, is het aan te raden je konijn of cavia voeding te geven met een verlaagd calciumgehalte. Daarnaast hebben een verlaagd fosfor en een verhoogd magnesiumgehalte een goede invloed op vermindering van kalkafzetting in o.a. de nieren, die kunnen ontstaan door een overschot aan deze mineralen in het lichaam.

Overgewicht

Veel konijnen en cavia's hebben overgewicht. Door overgewicht kan het dier zich niet meer goed bewegen en wassen. Bovendien wordt het moeilijker om blindedarmkeutels op te nemen. Hiernaast kunnen dieren last hebben van lusteloosheid, leververvetting en vetophoping om de bloedvaten. Geef daarom (naast hooi) brokjes die weinig energie en veel vezels bevatten. Vezels verhogen het verzadigingsgevoel.

foto: Dierenkliniek Ruwaard, Oss

Gebitsproblemen

Tanden en kiezen van konijnen en cavia's groeien levenslang door. Niet alleen de voortanden, maar juist de moeilijk zichtbare kiezen kunnen gebitsproblemen geven. Tijdens het eten slijten de tanden op een verkeerde manier. Olifantstanden en haken op kiezen kunnen het gevolg zijn. Dit kan veel ongemak veroorzaken. Hoe harder de brok, des te meer bevordering van gebitsslijtage.

Vitamine C gebrek bij de cavia

In tegenstelling tot andere herbivoren zoals konijnen en chinchilla's, is de cavia niet in staat zelf vitamine C aan te maken. Vitamine C is een voedingsstof die zeer belangrijk is voor de vorming van bindweefsel. Tekorten aan vitamine C leiden ertoe dat het bindweefsel stevigheid verliest. Op plaatsen in het lichaam waar deze structuren veel voorkomen, zoals in de huid, in bloedvaten, maar ook in gewrichten, kunnen problemen ontstaan. Vitamine C tekort kan zich bij een cavia uiten als pijnlijkheid bij aanraken en bewegen, onderhuidse bloedingen, pijn bij het eten door het loszitten van tanden en kiezen, etc. Een cavia die niet wil eten en pijn lijkt te hebben (veel piepen en knorren), kan dus zeer goed last hebben van een tekort aan vitamine C.

Belangrijk dus dat de cavia voldoende vitamine C via zijn voeding opneemt. Caviavoeding is daarom in de regel uitgerust met extra ruime hoeveelheden vitamine C.

Het geven van konijnenvoeding aan een cavia wordt afgeraden, omdat het vitamine C gehalte in konijnenvoeding niet hoog genoeg is voor cavia's.

Het vitamine C gehalte van een voeding loopt na openen van de verpakking snel terug onder invloed van zonlicht en zuurstof. Drie maanden na openen van de verpakking zal het vitamine C gehalte zijn teruggelopen naar 30% van het oorspronkelijke gehalte en na 1 jaar bevat de voeding nog slechts 1% van de oorspronkelijke hoeveelheid. Het is daarom altijd van belang caviavoeding zo lucht- en lichtdicht mogelijk af te sluiten. Een cavia mag om deze reden nooit 'oude' voeding krijgen.

Het is niet aan te raden vitamine C toe te voegen aan drinkwater. Het tast de smaak aan, daarnaast is wateropname variabel. Blootstelling aan metaal, water en licht gaat ten koste van de werkzaamheid van vitamine C.

Tip:

Bewaar voeding voor de cavia in een goed afsluitbare licht- en luchtdichte verpakking. Pak eenmaal per week de benodigde hoeveelheid voeding voor die week. Zo voorkom je dat er teveel zuurstof bij de voeding komt en het vitamine C gehalte te laag wordt.

TROVET Rabbit | RHF

Rabbit is een volledige gezondheidsvoeding die geschikt is voor alle konijnen tijdens de groei- en onderhoudsfase, met uitzondering van lacterende voedsters. Het is speciaal samengesteld ter preventie van voedingsgerelateerde ziekten en als vervolvoeding na herstel van ziekte. Stel naast de voeding ook vers hooi ter beschikking. De opname van hooi draagt bij aan de positieve effecten van Rabbit.

Kenmerken TROVET Rabbit:

- > Heeft een hoge acceptatie door grondstofkeuze
- > Voorkomt selectief eetgedrag, doordat alle brokjes dezelfde volledige samenstelling bevatten
- > Vermindert het risico op verstopping door het hoge vezelgehalte
- > Bevordert de natuurlijke gebitslijtage door de harde structuur van de brokjes
- > Verlaagt het risico op verkalking van de nieren door het lage fosforgehalte en het hoge magnesiumgehalte
- > Vermindert het risico op blaas- en nierstenen door het lage calciumgehalte
- > Geen toevoegingen van suiker en kunstmatige geur- en kleurstoffen

TROVET Guinea Pig | GHF

Guinea Pig is een volledige gezondheidsvoeding voor cavia's gedurende alle levensfasen. Het is speciaal samengesteld ter preventie van voedingsgerelateerde ziekten en als vervolgoeding na herstel van ziekte. Stel naast de voeding ook vers hooi ter beschikking. De opname van hooi draagt bij aan de positieve effecten van Guinea Pig.

Kenmerken TROVET Guinea Pig:

- > Heeft een hoge acceptatie door een selectie van grondstofkeuze
- > Uitsluiten van selectief eetgedrag, doordat alle brokjes dezelfde volledige samenstelling bevatten
- > Voorkomt een vitamine C tekort
- > Vermindert het risico op verstopping door het hoge vezelgehalte
- > Bevordert de natuurlijke gebitslijtage door de harde structuur van de brokjes
- > Verlaagt het risico op verkalking van de nieren door het lage gehalte aan fosfor en het hoge magnesiumgehalte
- > Vermindert het risico op blaas- en nierstenen door het lage calciumgehalte
- > Geen toevoegingen van suiker en kunstmatige geur- en kleurstoffen

Herstelvoeding voor kritieke kleine herbivoren

Kleine herbivoren zijn erg gevoelig voor ziekten. Door pijn en ongemak stoppen ze vaak met eten. In dat geval kunnen ze al na 24 uur in een kritieke fase komen, zoals onderkoeling en shock. Blijven eten is voor deze dieren daarom van levensbelang.

Een herstelvoeding is een belangrijk onderdeel van de behandeling. Kritieke patiënten stoppen vaak met eten terwijl zij juist meer voedingsstoffen nodig hebben om te kunnen herstellen. Niet eten veroorzaakt een vertraagde wondgenezing, verminderde weerstand en verstoorde orgaanfuncties, met als gevolg een verhoogd infectierisico. Aangepaste voeding kan ondersteunen in het herstel.

Toedienen van herstelvoeding is niet altijd even gemakkelijk, omdat de patiënt verzwakt is en de situatie stress veroorzaakt. Herstelvoeding wordt hierdoor vaak geformuleerd om goed op te kunnen lossen in water, zodat deze met een spuitje kan worden toegediend.

Er is een groot verschil tussen 'gewone' voeding en herstelvoeding. Het is dan ook aan te raden altijd herstelvoeding in te zetten bij kritieke patiënten, in plaats van 'gewone' voeding of een fruithapje.

TROVET Recovery (Small Herbivores) | RSH

Recovery (Small Herbivores) is een volledige herstelvoeding voor konijnen en cavia's en andere kleine herbivoren, zoals schildpadden en leguanen. Het is speciaal samengesteld voor dieren die onvoldoende voeding opnemen of zelf niet kunnen eten. De fijne structuur van Recovery (Small Herbivores) zorgt bij het klaarmaken voor een dun voedingsmengsel zonder klonten. Deze voeding is gemakkelijk toe te dienen met een spuitje. Door dat de suspensie dun en glad is, raakt het spuitje minder snel verstopt. De goede smaak, door toevoeging van anijs, bevordert de opname/acceptatie.

Kenmerken TROVET Recovery (Small Herbivores):

- > De toevoeging van anijs bevordert de acceptatie
- > Bron van energie die makkelijk door het lichaam wordt opgenomen
- > Bevat vezels met een variabele fermentatiesnelheid en kan energiepieken voorkomen
- > Toevoeging van prebiotica zorgt voor een stabiliserende werking op de micro-organismen en kan zo het immuunsysteem en de darmbarrière stimuleren.
- > Helpt infecties te verminderen, om zo verdere verzwakking van het dier te voorkomen
- > Helpt verliezen aan belangrijke elektrolyten te compenseren door toevoeging van natrium en kalium
- > Verhoogd zinkgehalte bevordert de wondgenezing
- > Hoog vitamine C gehalte om behoefte van de cavia te dekken
- > Rehydratie door toediening met vocht

Het herstelproces

Is je huisdier niet in staat voldoende voeding op te nemen of niet meer in staat zelf te eten, dan is herstelvoeding van levensbelang. Hoewel je huisdier mogelijk weigert te eten, moeten er nutriënten binnenkomen.

De dierenarts stelt een behandelplan met je op en informeert je over de gesteldheid van je huisdier en wanneer het herstel te verwachten is. Veelal is na 2 tot 4 dagen verbetering zichtbaar.

Tips:

- > Als eigenaar van een konijn en/of cavia is het verstandig standaard herstelvoeding in huis te hebben.
- > Opname wordt bevorderd door de herstelvoeding lauwwarm toe te dienen.
- > Stel een EHBO-kit samen met herstelvoeding, injectiespuitje voor herstelvoeding, warmtelamp of kruik en handdoeken.

betrouwbare en betaalbare dieetvoeding

Voor het uitgebreide TROVET
assortiment en de verkooppunten
kijk je op www.trovet.nl.

Veterinary exclusive

betrouwbare en betaalbare diëtvoeding

TROVET

De Vergert 4 - 6681 LE Bommel

T. 0481-470240 E. info@trovet.nl

www.trovet.nl